

УДК 351:68:002.8

МОДЕРНІЗАЦІЙНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ
ПОЛІТИКИ АНТИКРИЗОВОГО РОЗВИТКУ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Ортіна Г. В., д.н.держ.упр.,

*Таврійський державний агротехнологічний університет м. Мелітополь,
Україна*

Summary: In the article the model-scheme of modernization of the real economy sector within the framework of the state policy of crisis-based development is proposed and approved. The influence on key spheres-objects, which should provide innovative modernization of the real sector of the economy.

Keywords: effective housekeeper, state policy, real economy, globalization, competitiveness.

Постановка проблеми. Однією з найважливішою складовою сучасної антикризової державної економічної політики посткризового розвитку України є перехід до модернізації економіки країни. Саме вона визначає стан, коливання та перспективи її розвитку, ключовими складовими якої є – реальний сектор економіки, якому, у свою чергу, належить основна роль у формуванні відтворювальних процесів в економіці.

Основні матеріали дослідження. Складні умови реорганізації економіки, що сформувалися за особливих обставин фінансово-економічної кризи, зумовили погіршення соціально-економічної ситуації в країні. При величезному ресурсному, людському, територіальному потенціалі в кризовому стані знаходяться практично всі сфери економіки, особливо виробнича, науково-технічна, інвестиційна тощо, які при ефективному управлінні та розвитку дають змогу перейти до інноваційної економіки з модернізаційної складової [3].

Модернізація передбачає систему заходів щодо подолання економічної і технологічного відставання України від розвинених країн [2].

Оскільки ефективність модернізаційної компоненти антикризової стратегії національних економік в основному визначається з базових і додаткових показників соціально-економічного розвитку національної економіки, тому модернізація в період кризи і посткризовий період, спрямована на розвиток інноваційної економіки. Модернізація економіки і суспільства, поза всякі сумніви, припускає системну модернізацію. Ставлячи завдання саме так, фактично визнається низька ефективність української системи суспільного

розвитку (якщо змін потребують фактично усі суспільні підсистеми одночасно, то це є свідченням про системну кризу суспільства) і низький рівень життя населення, дисфункція системи управління. Але позасистемний підхід і відсутність уточнення змісту такої модернізації, як і відсутність її стратегії, підбивають можливість досягнення необхідних результатів, а також правильність розуміння змісту модернізації. Безумовно, суспільні інститути, технології, рівень розвитку науки, техніки, умови виробництва вітчизняної продукції, рівень соціальної нерівності і навіть розподіл власності впливають на інновації. Зокрема, високі податки можуть в одній системі бути своєрідним стимулятором інноваційного розвитку, а в іншій – його стримувачем. [1]

Важливою проблемою модернізації суспільства є початковий якісний стан системи, її здатність змінювати власні пропорції і готовність агентів до таких змін. Чи достатньо ресурсів, енергії і здібностей людей проводити масштабні зміни. При цьому актуальними стають такі питання: про можливість модернізації за рахунок сировинного комплексу країни; про суттєве підвищення ВВП за рахунок модернізаційних складових; про здатність модернізації допомогти в подоланні кризи та інерційних посткризових явищ; про здатність модернізації вирішити структурне завдання формування відповідних господарських пропорцій тощо. Тільки відповівши на ці питання і зрозумівши причини кризи всередині самої економічної науки, можна підійти до розроблення антикризової стратегії, що забезпечить формування нової моделі сучасного суспільного розвитку, модифікуючи капіталістичну форму суспільного відтворення і соціокультурного розвитку, в яку повинна бути вписаний реальний сектор економіки. Основними напрямками посткризового економічного розвитку, має стати модель антикризової інноваційної модернізації економіки. Насамперед це стосується реального сектора економіки, який має бути орієнтований на стимулювання розвитку нового шостого технологічного укладу, з використанням нанотехнологій, соціалізації фінансів, розвитку інформаційної економіки, креативного мислення тощо [1].

Модернізаційний підхід означає проектування нових систем з урахуванням аналогічного вітчизняного та зарубіжного досвіду. Для того щоб модернізація не перетворилася на докорінну перебудову та руйнацію, це проектування має відбуватися в три етапи:

- 1) розробка деталізованої концепції перетворень у відповідній сфері;
- 2) реалізація концепції перетворень на соціальних моделях (на локальних прикладах);

3) масоване впровадження – тиражування успішних моделей з поступовою заміною колишніх систем. Модернізація передбачає рішучість створювати нове суспільство (у вигляді епіцентрів «нового життя») без превентивно-революційного руйнування старого. Дії по реалізації модернізаційних заходів на рівні уряду полягають в наступному:

1. Диверсифікація економіки, підтримка внутрішнього попиту, створення нових сучасних виробництв (формування за участю державних корпорацій та інших інститутів розвитку і банків з державною підтримкою);
2. Стимулювання інноваційної активності в економіці (створення дорадчого органу при Уряді з модернізації економіки країни);
3. Розвиток ключових високотехнологічних та інфраструктурних галузей економіки (авіабудування і космічна галузь, оборонно-промисловий комплекс, електроніка і транспортна система);
4. Формування довгострокового кредитування в економіці (стратегічний напрям політики державних банків щодо забезпечення довгострокових інвестиційних вливань в економіку);
5. Модернізація фінансової системи України (підвищення привабливості фінансових ринків, підтримка страхування, створення умов для підвищення активності кредитування і капіталізації банківського сектора).
6. Розвиток людського капіталу (вдосконалення систем охорони здоров'я, освіти);
7. Реструктуризація державного сектору економіки, активізація приватизації та реформування бюджетної сфери;
8. Розширення обсягу наданої ліквідності, масштабів бюджетного стимулювання економіки, поступовий перехід до політики посткризового розвитку і формування стабільних макроекономічних умов для перспективного економічного розвитку.

Висновок

Таким чином, Україні необхідно будувати власну інноваційну модель, але елементи, з яких вона складається, можуть бути запозичені зарубіжних моделей найкращих зразків. Українська практика фінансового забезпечення інноваційної діяльності поки залишається слабкою ланкою діючого економічного механізму. Рівні, тенденції та структура фінансування науки і нових технологій не відповідають ні поточним потребам країни, ні стратегічним завданням подолання значного відставання від лідерів світової економіки. Саме тому модернізаційна парадигма реального сектора економіки являє собою концептуальне обґрунтування механізму формування

особливого типу поведінки економічних суб'єктів, спрямованого на якісні прогресивні зміни існуючих інституційних форм, оновлення технологічних основ економічної системи, підвищення її конкурентоспроможності. З цих позицій модернізація ідентифікується як сукупність соціальних і технологічних перетворень, процес подолання економічного відставання і підвищення національної конкурентоспроможності.

Список літератури

1. Матвієнко Г. А. Роль державного регулювання в страхуванні аграрних підприємств / Г. А. Матвієнко // Агросвіт : журнал. – 2009. – № 2. – С. 35–39.
2. Олексенко Р. І. Методичні підходи щодо формування конкурентоздатності продукції. // Економіка та держава. – 2007. – №5. – С. 4850.
3. Ортіна Г.В. Модернізація реального сектора економіки як стратегічний напрям промислової політики держави / Г.В. Ортіна // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 12. – С. 40–43.